

**AK
Have
Your Say**

Ngaahi fakamatala fakamuimui ki he lao fakakolo ‘a e kosilio ki he ngaahi fa‘itoka

‘Oku mau pule‘i pe tokangaekina ‘a e ngaahi fa‘itoka ‘oku laka hake ‘i he 50 ‘i ‘Okalani, ‘o kau ai ‘a e Manukau Memorial Gardens, North Shore Memorial Park mo e Fa‘itoka Waikumeté.

‘Oku ‘i ai ‘emau ngaahi lao ki hono tauhi ‘o homau ngaahi fa‘itoká mo e malu ‘o e fakamomofi mo hono fakasi‘isi‘i hono ngāuehala‘aki, fakafe‘ātungia‘i, mo hono maumau‘i. ‘Oku tohi kotoa eni ‘i he lao fakakoló, anga ‘o e founga ngāue ‘i he lao fakakoló, mo e fakahinohino ki he founga ‘o e ngāue faka‘ahó.

Fokotu‘u ki he hono fakalelei‘i ‘o e lao fakakoló mo hono fakata‘e‘aonga‘i (to‘o) ‘o e founga ngaue.

Kuo mau sivilisi‘i ‘a e ngaahi lao-pule ‘i he lao fakakoló mo e tohi ‘o e founga ngāue pea kuo ‘ilo‘i ‘oku nau ngāue lelei pe, pea ‘i he fakalukufuá ‘oku ‘ikai fiema‘u ke liliu. Neongo iá, ko e ngaahi lao-pule ‘e ni‘ihi kuo ‘osi honau taimí pea to e hiki tatau pe foki ‘i he tohi fakahinohinó.

‘Oku mau fokotu‘u atu ‘a e ngaahi liliu ki he fa‘ungá ke fakalelei‘i ‘aki ‘a e lao fakakoló pea ke to‘o (fakata‘e‘aonga‘i) ‘a e tohi ki he founga ngāue, ‘o kau atu ki ai ‘a hono:

- ngāue‘aki ha lao fakakolo ke ne tataki ‘a e ngaahi lao-pulé ‘i ha founga ‘oku ne fakangofua ‘a e kau ngāue fa‘itoká ke tokangaekina ‘a e fakahoko ngāue faka‘aho ‘a e ngaahi kosilio fa‘itoká mo e fakamomofi, pea ke fakata‘e‘aonga‘i ‘a e tohi ki he founga ‘o e ngāué. Fakatātā‘aki eni, ke fetukutuku e ngaahi lao-pule ‘oku lolotonga kau ‘i he tohi ki he founga ngāué ‘o ‘ohake ki he lao fakakoló. Ko ha ngaahi to e me‘a kehe, ‘e fakakau atu kinautolu ‘i he tohi tataki fakahoko ngāué.
- fakama‘ala‘ala‘i e ngaahi lao-pule ‘a ē ‘oku fiema‘u ke fakangofua ‘e he kosilió mo fekau‘aki mo e ngaahi fakasanisani, tauhi, maka fa‘itoka, mo hono teuteu‘i e puhamaté ki he tanu mo e fakamomofi, ke fakaofiofi lelei ange ki he fakahokongāue lolotongá.
- To e hiki fo‘ou ‘a e fakamatala fakamuimui ki he fa‘unga lao fakakoló, mo hono ngaahi ‘uhingá, pea mo hono fakalea ke to e ma‘ala‘ala ange.

‘Oku ‘ikai ha liliu ki hono ngāue‘aki faka‘aho ‘o e ngaahi sēvesi fakafa‘itoka ‘a e kosilió ma‘ae ngaahi fāmilí, kau talēkita faiputú mo e kau fokotu‘u maka fa‘itoká. Ko e ngaahi lao ‘oku lolotonga ‘i he tohi fakahoko ngāue ‘e hokohoko atu pē hono ngāue‘aki (fakataha mo ha ngaahi fakamatala fakamuimui ke fakasinomai e founga ‘oku lolotonga ngāue‘aki), fakatātā ‘aki ‘a e muimui pau ki he fakangofua ‘a e kosilió ki he tanu pe fakamomof.

Ko e fakangatangata ‘o hono sivilisi‘i ko eni ‘oku ‘ikai fakakau ‘a e, fakatātā ‘aki eni, ngaahi fa‘itoka fakataautaha mo e urupā, vahea ‘o e kongá pe ivi malava, ngaahi me‘a fakatekinikale ‘o hangē ko e ngaahi aleapeau lolotonga mo e ngaahi tohi fakahinohino me‘a, pe ngaahi ngāue ‘i tu‘a mei he kosilio fakafa‘itoka mo e fakamomofi (fakatātā ‘aki e fakamofele ‘o e efuefú ‘i he ngaahi feitu‘u kehé).

We want to know what you think

‘Oku mau fie‘ilo ko e hā ho‘o fakakaukau

Mei he ‘aho 20 Sanuali 2025 ki he ‘aho 23 Fepueli 2025, ‘oku mau fiema‘u ke ke talamai kiate kimautilu pe ko e hā ho‘o fakakaukau fekau‘aki mo e fokotu‘u ke fakalelei‘i ‘a e [Lao Fakakolo ki he Ngaahi Fa‘itoka mo e Fakamomofi 2014](#) mo hono fakata‘e‘aonga‘i ‘o e [Kouti Ngāue ki he Ngaahi Fa‘itoka mo e Fakamomofi 2014](#).

Vakai ki he akhaveyoursay.aucklandcouncil.govt.nz/ ki ha to e ngaahi fakamatala fakaikiiki ange pea ke ‘ilo foki ‘a e founa ki hono ‘omai ho‘o fakakaukau ‘i he faitohi, a‘u tonu mai, pe ‘i he telefoni. ‘Oku ta‘etotongi pē ‘a e ‘initāneti ‘i homau ngaahi laipeli.